

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

Ministry of Agriculture,
Food and Rural Affairs
Republic of Korea

KITALU MKEKA KILICHOBORESHWA

kitalu mkeka ni nini?

Kitalu mkeka ni uoteshaji wa miche ya mpunga katika udongo iliyochanganywa na samadi na kusambazwa kina kifupi juu ya ardhi iliyosawazishwa na isiyoruhusu mizizi kupenya

Miche hii inakuwa tayari kupandwa ndani ya siku 8 - 14 baada ya kuota

Faida za kitalu mkeka

- Kinatumia ardhi ndogo, meta za mraba 40 zinatoshwa kwa shamba la ekari 1
- Kinaweza kuoteshwa karibu na nyumba kuliko vitalu vya jadi vya shambani
- Inahitaji mbegu chache na kiasi kidogo cha pembejeo kama vile mbolea na maji, hivyo kupunguza gharama za kitalu hadi 50%
- Kutenganisha miche kabla ya kupandikiza ni rahisi, hivyo kupunguza uharibifu wa mizizi
- Hurahisisha usafirishaji
- Na, muhimu zaidi, hutoa miche yenye afya na inayokua haraka, ambayo hutoa mavuno mengi

Eneo la Kitalu mkeka

- Meta za mraba 40 kwa ajili ya kupanda shamba la ekari 1 moja)
- Kitalu kilichonyanyuka
 - ⇒ Urefu = 5 cm.
 - ⇒ Upana = 1 m.

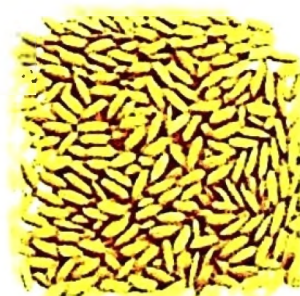
Vifaa

1. Karatasi ya plastiki (nailoni) au kipande cha gunia (kisalfeti) au majani ya migomba
2. Mchanganyiko wa udongo na samadi (1:1) au udongo peke yake kama una rutuba ya kutosha
3. Fremu yenye vyumba vyenye ukubwa wa eneo la meta za mraba 0.25 (upana m 0.5 na urefu m 0.5) na kina cha sm 5
4. Keni ya kumwagilia (watering cane)

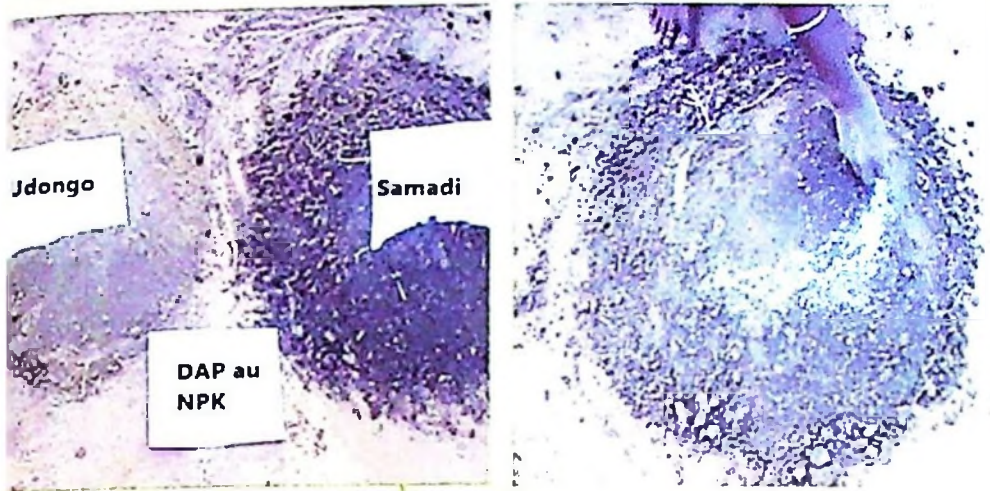

Mahitaji

1. Kiuatilifu kwa ajili ya kuua fangasi na bakteria
2. Mbegu iliyoatamishwa au ambayo haijaatamishwa
3. Mbolea ya DAP au NPK
4. Samadi
5. Maji

Kuchanganya udongo, samadi na mbolea

Jaza mchangayiko wa udongo na mbolea kwenye fremu

Mahitaji ya Mbegu

- Kilo 2 – 3 kwa ajili ya shamba la ekari 1 kwa kupandikiza kwa nafasi pana ya sm 25 x 25
- Gramu 25 g za mbegu kavu kwa chumba kimoja cha fremu = gramu 45 za mbegu zilizolowa)

Mbegu safi na Bora

Mbegu iliyomea

Kusia Mbegu

Funika mbegu kwa kunyunyiza udongo mkavu kidogo juu ya mbegu

Mwagilia kwa kunyunyizia maji

Ondoa fremu taratibu ili kuitumia sehemu nyingine hadi eneo la kitalu linalohitajika likamilike.

Kumwagilia kwa kutumia keni

- Mwagilia kwa keni kwa siku tano za mwanzo (asubuhi na jioni)
- Ingiza maji kwenye mifereji ya pembeni kwa kitalu kilichonyanyuliwa kutoka siku ya 6 mpaka ya 14
- Kausha maji siku 2 kabla ya kuondoa mikeka ya miche kwa ajili ya kupandikiza

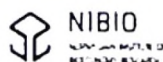

Miche michanga (umri wa siku 14-15)

- Urefu wa miche = (sm 16-18)
- Urefu wa mizizi – sm 7-9
- Majani = 4-5
- Urefu wa majani = sm 10-12
- Miche yenye afya
- Rahisi kusafirisha na
- Rahisi kung'oa miche

Kusafirisha Miche

Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Tanzania (TARI)

Makao Makuu Makutupora,

Barabara ya Arusha,

S.L.P 1571, DODOMA

Baruapepe: info@tari.go.tz & dg@tari.go.tz

www.tari.go.tz